

rális felfogás“, amely a tettenért bűnösben is ártatlant lát? A régi iskola nem azt tanította, hogy mindenki ártatlan, akit a bíróság és amíg el nem ítelt; hanem azt, hogy nem a vádlott köteles ártatlanságát bizonyítani, sőt a száját sem köteles kinyitni a bűnvádi eljárás egész tartama alatt, hanem ellenkezőleg a vád tartozik az ő bűnöségét beigazolni és amíg ez a bíróság előtt szabályszerű eljárás lefolytatásával meg nem történt, addig nem lehet elítélni senkit, sőt még „bizonyítékok hiányában“ sem lehet felmenteni. (Bp. 324. §. ut. bek.). Azt tanultuk, és ma is valljuk, hogy a vádlottnak mint egyénnek szabadságjoga egyuttal a közszabadságnak is integráns része és hogy nem „a hatóság ármánykodása“ ellen küzd a vádlott és a védelem, hanem az egyéni szabadságnak a közszabadságtól el nem választható érvényesüléséért, mert ez az elv ép oly szent és ép annyira alapja az állami életnek, mint az, hogy aki az állam vagy a társadalom ellen vét, annak lakolnia kell. E két elvnek egyensúlyban kell maradnia és ezt az egyensúlyt az adott esetben az állam büntetőjogáért harcoló ügyész és az egyén jogáért küzdő védelem összeesapása után a bírói ítélet állítja helyre, amely az egyéni szabadságnak csak annyiban és csak akkor engedi a megnyirbálását, ha a megsértett állami és társadalmi rend helyreállítása ezt megkívánja.

Azt tanultuk egykor, hogy a bíróság előtt az egyéni szabadság és a közérdek közt lefolyó harcban (bűnvádi per) az elvileg két egyenrangú ügyfélként szereplő vádhatóság és védelem helyzete épen az utóbbi hátrányára súlyosabb, mert az előbbi hatósági jelleggel és jogokkal bírván, nagy előnyben van azzal a vádlottal szemben, aki gyakran és épen a súlyosabb esetekben személyes szabadságától megfosztva kell, hogy védekezzen: míg védője távolról sem bír azokkal a jogokkal, mint a vádhatóság, amelynek nagy rendőri apparátus áll a rendelkezésére, úgy látom azonban a hivatkozott cikkből, hogy ma már ez valószínűleg épen fordítva van. Így jár a civiljogász, ha elmarad a kortól és megmarad annál, amit valaha régen tanult!

F. P.

Dr. Kunz Ödön berlini előadása a részvényjog reformjáról. Dr. Kunz Ödönt az Internationale Vereinigung für vergleichende Rechtswissenschaft zu Berlin felkérte, hogy tartson előadást a magyar korlátolt felelősségű társaságról szóló törvénynek a magyar részvényjogi reform irányára vonatkozó jelentőségéről. Az előadáson, amelyet a német közigazgatási bíróság üléstermében tartottak, a német szakkörök leg-

előkelőbb képviselői, a gyáripárosok és bankok szindikusai jelentek meg; ott volt az előadáson Kánya Kálmán követünk és Wettstein János követségi tanácsos is. Az előadáson Franz Schlégelberger tirkostanácsos elnökölt, aki megnyitó beszédében kiemelte Kunz Ödön professzor jelentős kodifikatórius munkásságát, amely úgy az igazságügyi, mint szakkörök előtt milderűtt ismeretes. Az előadás során dr. Kunz reámutatott arra, hogy a korlátolt felelősségű társaság intézményesítése Magyarországon első lépéseként jelentkezik egy messzeható részvényjogi reformnak. Már eleve meghatározottat a kerete azoknak a törpe és kisvállalkozásoknak, amelyek az eljövendő részvényjog szigorúságát elbirni nem fogják. Másfelől a kft. törvény egyuttal jelzi azokat az irányokat is, amelyek felé az eljövendő reform haladni fog. Éppen ezért előadásában az új törvénynek főleg azon intézkedéseivel foglalkozott, amelyek a megalkotandó részvényjog szempontjából is elvi jelentőségűek. Ilyenek a hitelezők védelmére vonatkozó szabályok, az apport, az utóalapítás és a mérlegkérdés szabályai. Tártyalta a kft. szervezetét, a revízió kérdését és részletesen foglalkozott a részvényes felvilágosítás kérésí jogával, e kérdés bírói gyakorlatával.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után az elnök reá mutatott arra, hogy a magyar kft. törvénynek különösen az a rendelkezése ragadta meg figyelmét, amely az állandó könyvvizsgálatot oly módon igyekszik népszerűsíteni, hogy a könyvvizsgálat alatt álló kft.-nek megengedi cégében a „hites könyvvizsgálat alatti“ toldat felvételét. Ez a rendelkezés egymágában is rávilágít arra, hogy a magyar törvényhozó nemcsak a legnagyobb alapossággal, hanem mélyenszántó pszichikával is igyekszik a gazdasági kérdéseket szabályozni. A részvényes felvilágosítására irányuló jogosultsága tekintetében szellemesen emelte ki Schlégelberger, hogy ő a törvényi szabályozástól sokat nem vár, mert azt ugyan a törvény kimondhatja, hogy a részvényes a közgyűlésen felvilágosításokat kérhet az elnöktől és az elnök köteles a részvényes kérdésére felelni, de hogy mit feleljen, azt a törvény nem állapíthatja meg. Már pedig ő nem tud elképzelni egy olyan élíhetetlen közgyűlési elnököt, aki a hozzáintézett kérdésre valamit ne felelne.

*

Igazságszolgáltatás és napisajtó; ügyvédi reklám címmel érdekes ankétot rendezett az Ügyvédi Kör, melynek előadói ügyvédi részről dr. Teller Miksa, a sajtó részéről pedig a esíllagos cikkek neves írója, Szabó László professzor voltak. Az ügyvédelőadó ékes példákkal mutatta ki, hogy gyakran mily nagyfoku jogtudatlanságról tanuskodó tudósításokkal traktálja a napisajtó a közönségét; polgári ügyekben